

Pad Hrvatske na DESI indeksu

👤 Dražen Tomić (/search/?search=Dražen Tomić&search_boolean=and&filter=autor) © 25.08.2022.

🖨️ Print (<https://www.ictbusiness.info/poslovna-rjesenja/pad-hrvatske-na-desi-indeksu.phtml>)

Foto: DepositPhotos / Ilustracija

Kada je još 2014. godine Europska komisija krenula pratiti napredak država članica u digitalizaciji kako javnog tako i privatnog sektora, spremnosti građana i korištenju digitalnih tehnologija postalo je jasno da je i politika shvatila važnost za budućnost. Tako je i nastao DESI indeks odnosno Indeks gospodarske i društvene digitalizacije. Danas su to godišnji izvješća, a u ovom posljednjem objavljenom rije nekoliko mjeseci Hrvatska je među 27 država članica EU-a na 21. mjestu.

Rezultat na DESI-ju za Hrvatsku, od 2017. do 2022., povećavao se neznatno više od istog za cijelu Uniju, što svakako dokazuje da je riječ o pozitivnom, ali ipak nedovoljnom pomaku.

Analitičari procjenjuju, a to vidimo i svaki dan u razgovoru s tvrtkama, ali i javnim sektorom da unatoč dobrim rezultatima u digitalnim vještinama, i dalje postoji manjak stručnjaka za IKT čiji je udio u radnoj snazi u Hrvatskoj manji od prosjeka Unije. U javnoj upravi problem su plaće tako da se rijetki odlučuju na rad u javnoj upravi jer su plaće i više od 30 posto niže negoli u privatnom sektoru.

Nedostatak stručnjaka znatno utječe na integraciju digitalnih tehnologija u poduzeća, zbog čega poduzeća, posebno mala i srednja, ne mogu u potpunosti iskoristiti potencijal digitalne transformacije. U poduzećima je problem jer mnoga od njih zbog svoje veličine nemaju informatičare nego po potrebi koriste usluge drugih tvrtki. Pritom treba naglasiti da još uvijek ne postoji svijest da IT rješenja nisu trošak nego u ulaganje u povećanje produktivnosti.

DESI indeks donosi i činjenicu kako Hrvatska kada je riječ o telekom uslugama, prema procjenama analitičara, i dalje ima slabe rezultate kad je riječ o penetraciji usluga brzine interneta od 100 Mbps i više, mrežama vrlo velikog kapaciteta, ali i pokrivenosti 5G mrežom i indeksu cijena širokopojasnog pristupa.

S druge strane, kako smo već spomenuli iako je udio stručnjaka za IKT u radnoj snazi u Hrvatskoj manji od prosjeka EU-a, ulaganja poduzeća u osposobljavanje u području IKT-a i broj osoba s diplomom iz područja IKT-a u Hrvatskoj veći su od referentne vrijednosti EU-a. Ovo je vrlo zanimljiv podatak koji govori da polako dolazi do promjena. Unatoč mjerama koje su već poduzete za poticanje digitalnih vještina za sve, ključno je brže povećati spremnost države u području digitalnih vještina kako bi EU postigao cilj digitalnog desetljeća za stručnjake u IKT-u, tvrde analitičari.

Dio DESI-a odnosi se i na podatke i prema ovom dijelu Hrvatska ima dobre rezultate po pitanju otvorenih podataka, ali to umanjuju loši rezultati u području digitalnih javnih usluga, s malim brojem korisnika, rijetkom primjenom unaprijed ispunjenih obrazaca i ograničenim pružanjem javnih usluga građanima i poduzećima. Očekuje se da će ubrzanjem ulaganja u digitalizaciju doći do promjena prije svega iz NPOO-a, međutim treba naglasiti da analitičari smatraju kako je potrebno nastaviti ulagati stalne napore kako bi se postigao cilj digitalnog desetljeća od 100 posto internetskog pružanja ključnih javnih usluga za građane i poduzeća.

Kada je riječ o korištenju digitalnih tehnologija u gospodarstvu, među poduzećima, podaci govore da 35 posto tvrtki primjenjuje rješenja u oblaku, 43 posto upotrebljava e-račune odnosno razmjenjuje ih prije svega s javnom upravom u procesima javne nabave, mnogo manje međusobno, a 9 posto upotrebljava tehnologije koje se temelje na umjetnoj inteligenciji.

Iako su ti rezultati temelj hrvatskog doprinosa ciljevima digitalnog desetljeća za digitalizaciju poduzeća, postoji veliki potencijal za još bolju primjenu ključnih tehnologija, kao što su veliki podaci i umjetna inteligencija, pojašnjavaju analitičari.

*** Izradu projekta „Utjecaj digitalne transformacije na razvoj javnih usluga u Hrvatskoj“ sufinancirala je Agencija za elektroničke medije iz Programa poticanja novinarske izvrsnosti**